

frank bold

Ekonomika sdílení elektřiny

**Průvodce pro aktivní zákazníky
a energetická společenství**

Seznam zkratek

AV ČR	Akademie věd České republiky
AZ	aktivní zákazník
CAPEX	kapitálové náklady
EAN	registrační číslo předávacího místa
EANo	odběrný EAN (místo, které spotřebovává sdílenou elektřinu)
EANd	dodavatelský EAN (elektrárna, která vyrábí sdílenou elektřinu)
EDC	Elektroenergetické datové centrum
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES	energetické společenství
FVE	fotovoltaická elektrárna
IS EDC	Informační systém Elektroenergetického datového centra
kW	kilowatt
kWh	kilowatthodina
MAS	místní akční skupina
MW	megawatt
MWh	megawatthodina
NS MAS	Národní síť místních akčních skupin
OM	odběrné místo
OPEX	provozní náklady
ORP	obec s rozšířenou působností (podobné dřívějším okresům)
OTE	Operátor trhu s elektřinou
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SOZE	společenství pro obnovitelné zdroje
SSE	skupina sdílení elektřiny
SVJ	společenství vlastníků jednotek
UKEN	Unie komunitní energetiky
ÚSC	územně samosprávné celky

Tato publikace byla zpracována v rámci projektu „COMMENCE – Community Energy in Central Europe“ financovaného Evropskou iniciativou na ochranu klimatu (EUKI) Spolkového ministerstva hospodářství a ochrany klimatu (BMWK).

Supported by:

Federal Ministry
for Economic Affairs
and Climate Action

European
Climate Initiative
EUKI

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Obsah

Co vám průvodce přinese?	5
Pět kroků k úspoře	6
Jak funguje sdílení: Co musíte vědět, než začnete?	7
Typy energetických společenství	9
Co musíte udělat pro to, abyste mohli začít sdílet elektřinu?	9
Jak nastavit sdílení: alokační klíče a prioritizace výroben	10
Ukázka použití alokačního klíče a prioritizace výroben	11
Proč a komu chcete vyrobenou elektřinu sdílet?	14
Jaký je váš cíl?	14
Z jakých zdrojů chcete sdílet a jaké chystáte do budoucna?	15
S kým můžete elektřinu sdílet?	15
Ekonomika z pohledu správce skupiny sdílení	16
Jak nastavit provozní model?	16
Sdílení elektřiny s využitím existujících výroben	17
Jaké další zdroje příjmů můžete využít?	20
Ekonomika z pohledu výrobce: usilujete o zajištění odběru	22
Ekonomika z pohledu zákazníka: hledáte levnější elektřinu	23
Obchodovat na spotu, nebo fixovat cenu?	24
Vychází to! Co dál?	26

Co vám průvodce přinese?

Dozvíte se, jak nastavit sdílení elektřiny tak, abyste maximálně ušetřili. Sice jsme stále na začátku, protože sdílet elektřinu v České republice můžeme teprve od srpna 2024, ale už se nám v praxi krystalizují různé modely, jak sdílení elektřiny využít naplno – nejen v domácnostech, ale také ve veřejných a obecních budovách a firmách.

Sdílení elektřiny navíc otevírá možnost podílet se na výrobě z obnovitelných zdrojů i těm, kteří nemají dost prostředků nebo vhodnou střechu pro vlastní fotovoltaickou elektrárnu (FVE).

Průvodce vám ukáže cestu k maximálně efektivnímu využití sdílení elektřiny. Dozvíte se, jak nastavit alokační klíč, jakou formu sdílení pro svůj projekt zvolit nebo jaké daně a poplatky musíte platit. I když je to publikace primárně o ekonomice, nesmíme podceňovat sociální a environmentální pilíře komunitní energetiky, protože její síla a přínos spočívá právě v nich.

Zároveň však víme, že se musí „vyplatit“. Doufáme proto, že vám průvodce pomůže dojít právě k tomuto cíli.

Přejeme příjemné čtení.

Než začnete číst, mějte na paměti:

- **Ekonomika není všechno:** Jde jen o jedno z hledisek, která budete posuzovat. Možná dojdete k tomu, že projekt by se ekonomicky víc vyplatil bez sdílení, ale záměrně zvolíte sociálně přínosnější alternativu, která regionu prospěje ve více oblastech, například v zaměstnanosti.
- **Projekty jsou různé:** Zobecnili jsme poznatky nashromážděné z praxe řady projektů a odborníků. Je ale možné, že ve vašem případě nastanou zvláštní okolnosti, kterým se budete muset přizpůsobit.
- **Existují i jiné modely:** Věnujeme se ekonomice sdílení elektřiny. Existují ale i jiné modely komunitní energetiky, které staví například na společné investici a rozdělování jejich výnosů, ale přímo se sdílením nepočítají.
- **Bytové domy:** Pro sdílení elektřiny v bytových domech platí trochu jiná pravidla – na sdílenou elektřinu se nevztahují distribuční a další poplatky. Ekonomika těchto projektů se proto výrazně liší. Více informací o bytových domech najdete v [návodu Unie komunitní energetiky](https://bit.ly/fve-bytove-domy) (bit.ly/fve-bytove-domy), který jsme pomáhali sepsat.
- **Nové výrobní elektřiny?** V návodu se zaměřujeme hlavně na situace, kdy už členové společenství mají vlastní výrobní a nyní z nich chtějí začít sdílet elektřinu. S rozvojem komunitní energetiky ale očekáváme i situace, kdy budou společenství a jejich členové dohromady investovat do nových společných zdrojů, ovšem postup bude v těchto případech komplikovanější.
- **Kdo vám poradí a pomůže?** Spolupracujeme s advokátní kanceláří Frank Bold Advokáti, která se specializuje mj. na energetické právo a organizuje i platformu [Zelená energie přímo od výrobce](https://www.energieodvyrobce.cz) (www.energieodvyrobce.cz).

Pokud se účastníte sdílení, ověřte si ve smlouvě s obchodníkem, zda sdílení neomezuje či nezakazuje. Pokud by tomu tak bylo, doporučujeme sjednat smlouvu s jiným obchodníkem, který nepostupuje vůči sdílejícím zákazníkům diskriminačně.

Pět kroků k úspoře

To hlavní na jedné stránce

1.

Plánujte dlouhodobě – neběžíte sprint, ale maraton

Komunitní energetika spočívá i v úsporách a zapojování místních lidí. Zmapujte si proto prostředí, ve kterém chcete projekt realizovat, a promyslete různé varianty jeho rozšiřování.

2.

Dobře nastavte skupinu sdílení

Ekonomická výhodnost projektu spočívá v maximální efektivitě sdílení vyrobené elektřiny. Proto do skupiny zapojte takové účastníky, kteří dokážou právě vyráběnou elektřinu spotřebovávat.

3.

Nastavte konkurenceschopnou cenu

Sdílení se musí všem vyplatit. Budete proto balancovat mezi výhodností pro výrobce i pro spotřebitele. A zároveň musíte být konkurenceschopní vůči tradičním velkým obchodníkům. Připomínejte však i sociální a environmentální přínosy sdílení elektřiny z lokálních obnovitelných zdrojů.

4.

Sdílejte náklady na energetického manažera

Jste malá obec? Nebo plánujete jen menší projekt? Domluvte se v okolí na sdílení nákladů na energetického manažera. Investice se vám rychle vrátí.

5.

Využívejte digitální nástroje pro správu a řízení energetické komunity

Moderní energetika je založená na včasném sběru a vyhodnocování dat. Již dnes na trhu existují řešení, která vám s tím pomohou a navíc vám usnadní správu členů skupin sdílení nebo i úpravu alokačních klíčů.

Jak funguje sdílení: Co musíte vědět, než začnete?

Sdílení umožňuje elektřinu na jednom místě vyrobit a jinde spotřebovat. Vlastně si tak můžete elektřinu z výroby skrz veřejnou distribuční soustavu „poslat“ do jiného odběrného místa. Sdílení elektřiny je pouze účetní operace a ve skutečnosti nespotebováváte tu stejnou elektřinu, kterou jste si jinde vyrobili. Znamená to však, že musíte elektřinu spotřebovat právě ve chvíli, kdy ji jinde vyrábíte, resp. ve stejném patnáctiminutovém intervalu.

Sdílení vyhodnocují tzv. průběhové elektroměry, které vám distributor nainstaluje zdarma po podání žádosti o přiřazení odběrného místa do skupiny sdílení u Elektroenergetického datového centra (EDC) ve lhůtě 3 měsíců. To platí pro všechna odběrná místa bez výroby elektřiny a u výroben s instalovaným výkonem do 50 kW.

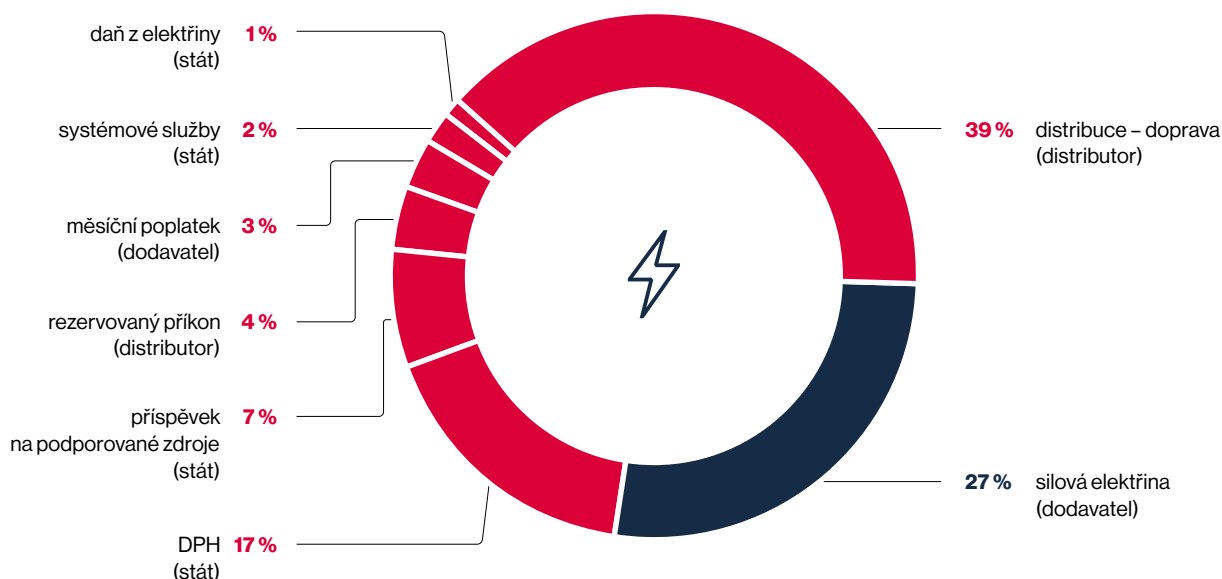
U sdílení elektřiny šetříte na silové složce ceny elektřiny.

Jak vypadá faktura se sdílením elektřiny?

Pokud jste se registrovali ke sdílení elektřiny, faktura za elektřinu vám bude chodit nově každý měsíc. Obchodník vám v ní sdílenou elektřinu odečte od množství té dodané. Díky tomu uvidíte, kolik jste ušetřili na ceně silové elektřiny.

Regulovanou část ceny elektřiny, tedy poplatek za distribuci, za obnovitelné zdroje, za odběrné místo atd., budete nadále platit jak za sdílenou elektřinu, tak za elektřinu dodanou vašim obchodníkem. U společnosti [E.ON](https://bit.ly/faktura-eon) (bit.ly/faktura-eon) či [PRE](https://bit.ly/faktura-pre) (bit.ly/faktura-pre) si můžete vzorové faktury prohlédnout na webu.

Rozdělení ceny elektřiny pro čtyřčlennou rodinu bez vytápění

Zvýhodnění pro energetická společenství v jiných zemích EU

V jiných zemích v EU mají energetická společenství také **zvýhodnění v podobě slevy na distribučním poplatku nebo slevy z poplatku za obnovitelné zdroje**. Účelem je pozitivně motivovat tato společenství k lokální výrobě a spotřebě elektřiny, protože vychází ekonomicky lépe. O zavedení podobného zvýhodnění v ČR se diskutuje v rámci revize tarifní struktury.

Více o zahraničních příkladech si můžete přečíst v naší publikaci [Právní úprava komunitní energetiky: sedm doporučení pro ČR](https://www.studie-ke.cz/pravni-uprava-komunitni-energetiky-sedm-doporučení-pro-čr) (bit.ly/studie-ke).

Pokud zvažujete zapojení do sdílení, **doporučujeme** podrobný návod [Jak začít sdílet elektřinu](https://bit.ly/jak-zacit-sdilet) (bit.ly/jak-zacit-sdilet), který jsme připravili spolu s členy Unie komunitní energetiky.

Sdílet elektřinu můžete v menších skupinách aktivních zákazníků nebo ve větších energetických společenstvích. Rozdíly ukazuje následující tabulka.

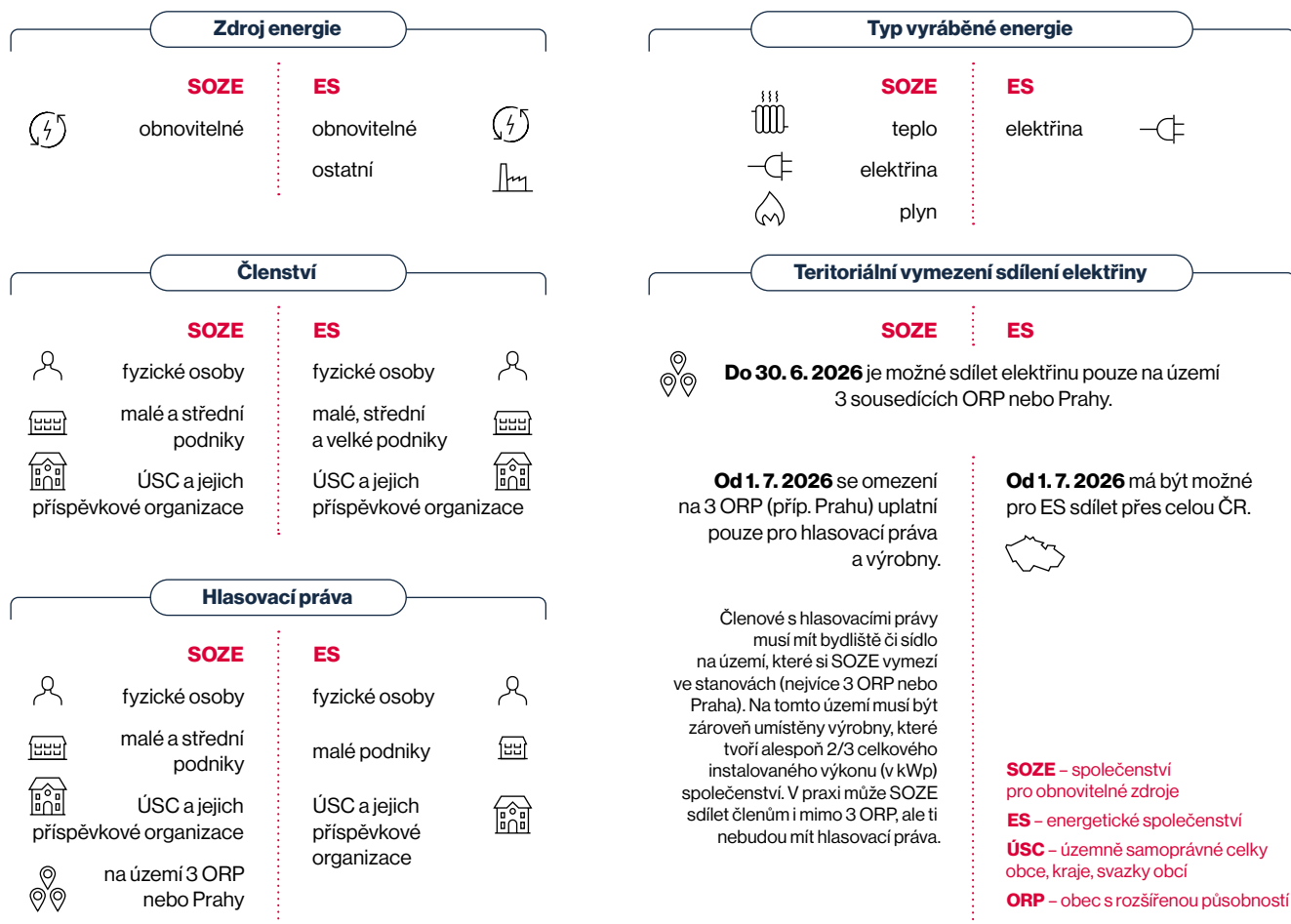
Aktivní zákazník vs. energetické společenství

	Aktivní zákazník	Energetické společenství
Územní vymezení sdílení	celá ČR	území tří navazujících ORP nebo území hlavního města Prahy*
Maximální velikost skupiny sdílení elektřiny (SSE)	11 EAN	1 000 EAN*
Zapojení EAN ve skupinách sdílení	Každý EAN může být přiřazen pouze k jedné skupině sdílení. Skupiny sdílení nemohou elektřinu sdílet mezi sebou.	
Metoda rozdělování elektřiny	vícekolová statická metoda s pěti opakováními	do velikosti SSE <50 EAN vícekolová statická metoda s pěti opakováními při velikosti SSE >50 EAN jednorolová statická metoda
Kombinace sdílení bez využití a s využitím distribuční soustavy v rámci jedné SSE	V jedné skupině sdílení nelze kombinovat sdílení elektřiny bez využití distribuční soustavy (bytový dům) a s využitím distribuční soustavy (aktivní zákazník či energetické společenství).*	
Limit na počet výroben sdílejících do jednoho OM	Do jednoho odběrného místa lze sdílet elektřinu maximálně z pěti výroben.*	
Možnost sdílení elektřiny za úplatu	Sdílená elektřina může být poskytována za úplatu dle domluvy mezi členy skupiny sdílení.	

* Tato omezení jsou pouze dočasná, do 1. 7. 2026, kdy bude spuštěna plná verze EDC.

Pokud se rozhodnete pro variantu sdílení elektřiny ve větší skupině – energetickém společenství, budete si navíc moci vybrat mezi dvěma typy: energetickým společenstvím a společenstvím pro obnovitelné zdroje energie.

Typy energetických společenství

Co musíte udělat pro to, abyste mohli začít sdílet elektřinu?

Abyste mohli začít sdílet elektřinu, musíte vyřídit nezbytnou administrativu.

V případě aktivních zákazníků (AZ) je to o něco jednodušší než u energetických společenství (ES).

AZ	ES	Kroky ke sdílení elektřiny
	●	Založení energetického společenství v podobě právnické osoby (spolek, družstvo či s. r. o.).
	●	Registrace energetického společenství u Energetického regulačního úřadu (ERÚ).
●	●	Registrace v informačním systému Elektroenergetického datového centra (IS EDC).
●	●	Sjednání smlouvy o přístupu do IS EDC.
●	●	Registrace výroben, ze kterých budete sdílet.
●	●	Vytvoření skupiny sdílení.
●	●	Přirazení odběratelů do skupiny sdílení.

Tip: Procesem registrace u EDC vás provede [videonávod](https://bit.ly/edc-videonavody) (bit.ly/edc-videonavody).
Můžete se také obrátit na bezplatnou [informační linku](https://www.edc-cr.cz) (www.edc-cr.cz).

Jak nastavit sdílení: alokační klíče a prioritizace výroben

Sdílení elektřiny probíhá v rámci tzv. skupiny sdílení elektřiny, kde si musíte určit, jak vyrobenou elektřinu rozdělíte mezi účastníky skupiny sdílení. Způsoby rozdělování elektřiny se nazývají alokační klíče. Zvolený alokační klíč potom EDC použije pro vyhodnocení sdílení elektřiny v každém patnáctiminutovém intervalu.

Do každého odběrného místa (EANO) navíc můžete dodávat elektřinu maximálně z pěti výroben. Mezi těmito výrobny musíte určit prioritu, tedy která z výroben bude sdílet elektřinu jako první a která až poté, co zbude v daném patnáctiminutovém intervalu nepokrytá spotřeba, a tak dále.

Výše zmíněný limit se netýká celkového počtu výroben, které se do skupiny sdílení mohou zapojit. To je limitováno pouze maximálním počtem EAN ve skupině sdílení, tzn. pro aktivního zákazníka 11 EAN a pro společenství 1 000 EAN.

Tip: Ke svým odběrným místům si nastavte co nejvyšší prioritu u těch výroben, jejichž jste provozovatelem, protože pak je velká šance, že si elektřinu nasdílíte zdarma nebo jen za symbolickou cenu.

Nižší prioritu nastavujte těm výrobnám, u kterých se domníváte, že jejich výrobu neovládnete v daném odběrném místě spotřebovat.

V zájmu výrobce je sdílet do odběrných míst s co nejvyšší prioritou, protože jinak se může stát, že jeho elektřina nebude ve skupině sdílení potřeba a bude ji muset prodat obchodníkovi za méně výhodných podmínek jako přetok.

Upozornění: Uvedené příklady na infografikách vyjadřují průběh sdílení elektřiny pro jednu čtvrt hodinu. **Rozdělování elektřiny** totiž v Česku probíhá **v 15minutových intervalech.** Za jeden den se tak tento proces zopakuje 96krát.

Z infografik také vyplývá, že tzv. prostá statická metoda, která neumožňuje opakování rozdělování elektřiny, je neefektivní a pro sdílejší nejméně výhodná. Z nevyužitého podílu jednoho člena (EANO) se ihned stává přetok, ostatní sdílejší tuto elektřinu využít nemohou, i když zrovna spotřebovávají.

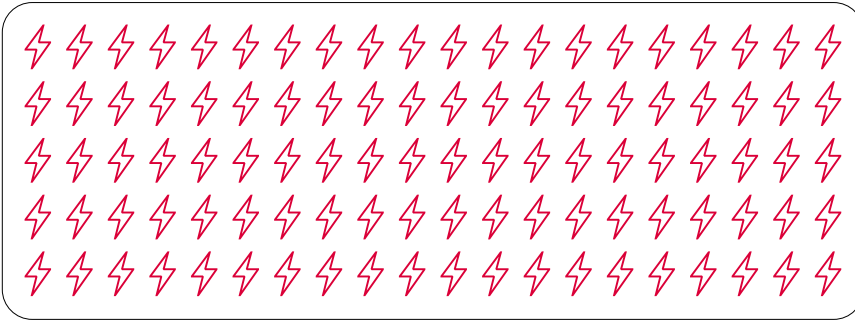
Pozor: Do limitu skupiny sdílení se započítává **spotřební (EANO) i výrobní (EANd) kód EAN.** To znamená, že někteří účastníci mohou ve skupině „obsadit“ dvě místa, pokud jsou zároveň výrobci i spotřebiteli, např. když mají na střeše rodinného domu instalovanou FVE.

Ukázka použití alokačního klíče a prioritizace výroben

Alokační klíče

Energetické společenství s více než 50 EAN (prostá statická metoda)

Výroba ve společenství = 500 kWh.

Pro zjednodušení počítáme s tím, že veškerá výroba pochází z jedné výroby.

= 5 kWh

Společenství má 100 členů, kteří se rozhodli rozdělit si elektřinu rovným dílem – **každému tak náleží 1% ze sdílené elektřiny**. V tomto případě 5 kWh.

Člen 1

Obchodník s elektřinou

Člen 1 má spotřebu 10 kWh. Jeho podíl na sdílené elektřině (5 kWh) tuto spotřebu nepokryje, člen 1 proto musí část elektřiny ještě odebrat od svého obchodníka.

Člen 2

Člen 2 má spotřebu jen 5 kWh, jeho podíl na sdílené elektřině v daném časovém intervalu přesně pokrývá jeho spotřebu.

Člen 3

Obchodník s elektřinou

Člen 3 v daném čase nemá žádnou spotřebu elektřiny. Jeho podíl proto zcela „propadá“ a prodá se obchodníkovi jako přetok.

(...)

Člen 100

Tento postup se aplikuje u všech členů skupiny sdílení.

Statický alokační klíč je neefektivní, pokud u některých zákazníků sdílená elektřina schází () a u dalších se nevyužije () a stane se z ní přetok do sítě.

Energetické společenství s méně než 50 EAN (statická metoda s pěti opakováními)

15 min.

Výroba ve společenství = 100 kWh.
Pro zjednodušení počítáme s tím,
že veškerá výroba pochází z jedné výroby.

= 5 kWh

Společenství má 4 členy,
kteří si dělí elektřinu rovným dílem (25 %).

1. opakování

Člen 1

Člen 2

Člen 3

Člen 4

V prvním kroku alokace
případně každému členu
25 % sdílené elektřiny,
tedy **25 kWh:**

Po prvním kroku alokace
ve skupině sdílení zbývá:

**30 kWh
nepokryté spotřeby**

**20 kWh
nerozdělené elektřiny**

2. opakování

Člen 1

Člen 2

Člen 3

Člen 4

Ve druhém kroku alokace
případně každému členu
skupiny 25 % zbývající
elektřiny, tedy **5 kWh:**

Po druhém kroku alokace
ve skupině sdílení zbývá:

**20 kWh
nepokryté spotřeby**

**10 kWh
nerozdělené elektřiny**

3. opakování

Člen 1

Člen 2

Člen 3

Člen 4

Ve třetím kroku alokace
případně každému členu
skupiny 25 % zbývající
elektřiny, tedy **2,5 kWh:**

Po třetím kroku alokace
ve skupině sdílení zbývá:

**15 kWh
nepokryté spotřeby**

**5 kWh
nerozdělené elektřiny**

Stejný postup se použije i ve 4. opakování, tím se dosáhne nejvíce efektivního rozdělení elektřiny ve skupině. 5. opakování zde neproběhne, protože sdílení se účastní jen 4 odběrná místa (= členové). Pro využití max. počtu opakování (tzn. 5) musí mít skupina sdílení právě nejméně 5 odběratelů.

Příklad alokačních klíčů a priority výroben

⚡ = 5 kWh

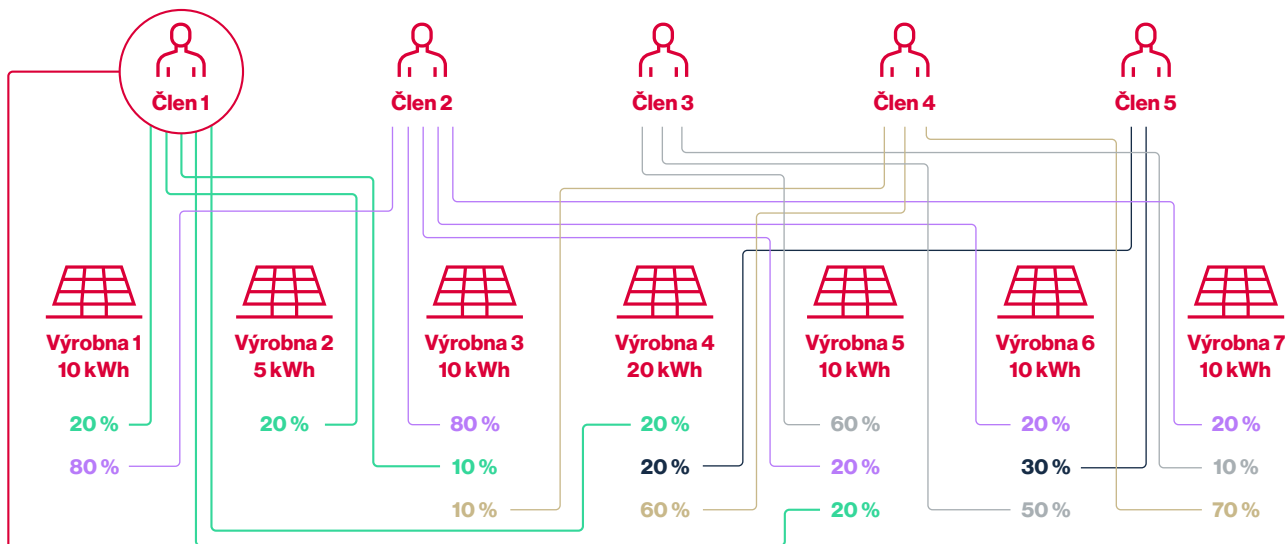

Energetické společenství má v daném intervalu 15 minut výrobu **75 kWh**.

Společenství má 5 členů.

Členové si mezi sebe dělí elektřinu ze 7 výroben. Pro každou výrobnu (EANd) jsou stanoveny alokační klíče pro jednotlivé přiřazené členy (EANo).

Z každé výrobní lze alokovat max. 100 % její výroby, ale může to být i méně (zbylá elektřina se prodá obchodníkovi jako přetok, viz např. výrobnou 2).

Člen 1 (EANo) má spotřebu 5 kWh

Celková výroba 75 kWh pochází ze 7 výroben. Členu 1 je energie přidělena následovně:

	EANd1	EANd2	EANd3	EANd4	EANd5	EANd6	EANd7	Celkem
Priorita	1	2	3	4	5	-	-	-
Alokační klíč pro člena 1	20%	20%	10%	20%	20%	-	-	-
Výroba (kWh)	10	5	10	20	10	10	10	75
Alokovaná elektřina (kWh)	2	1	1	4	2	-	-	10

Členu 1 jsou přiřazeny výrobní 1-5. Výrobní 1 má nejvyšší prioritu, výrobní 5 má nejnižší.

⚡ = 1 kWh

Podle alokačního klíče by členu 1 náleželo ještě **5 kWh, pro které ale nemá využití.**

Protože se jedná o skupinu sdílení do 50 EAN, tato elektřina se bude v dalších opakováních nabízet dalším členům. Pokud i tak nenajde využití, bude prodána obchodníkovi za smlouvenou výkupní cenu.

Proč a komu chcete vyrobenou elektřinu sdílet?

Máte přebytek elektřiny a rádi byste jej poskytli zdarma svým blízkým nebo na dobročinné účely, např. místní charitě či farnosti.

Jste starosta obce a chcete do sdílení zahrnout zranitelné zákazníky jako způsob řešení energetické chudoby nebo je vaší primární motivací zvýšení odolnosti obce vůči další potenciální energetické krizi.

Staráte o rozvoj území kraje a vaším cílem je, aby v daném území vzniklo co nejvíce nových obnovitelných zdrojů, které udrží finanční toky spojené s elektřinou v místě.

Jaký je váš cíl?

Sdílení elektřiny je dobrý způsob, jak ušetřit za elektřinu. Motivace ke sdílení mohou být ale různé.

Stavíte větrné elektrárny a chcete sdílením elektřiny poskytnout benefit místním obyvatelům.

Vyrábíte různé produkty a vaše cenotvorba závisí na stabilní ceně elektřiny – je pro vás důležitá stabilita a předvídatelnost na volatilním trhu.

Usilujete o zajištění dodávek elektřiny z obnovitelných zdrojů a záruk jejich původu kvůli ESG reportingu.

Od vašeho cíle či kombinace cílů se bude odvíjet přístup k celé ekonomice projektu. Budete usilovat o co nejkratší dobu návratnosti výroby elektřiny, nebo budete benefity sdílení vnímat v širším kontextu rozvoje regionu?

Obecně doporučujeme o zavedení sdílení uvažovat dlouhodobě a v souladu s realizací širší energetické koncepce. Sdílení elektřiny byste z dlouhodobého hlediska měli zahrnout do pomyslné skládačky mezi opatření spojená s energetickými úsporami, efektivitou a výstavbou nových zdrojů.

V případě plánování sdílení berete v potaz i jistou potřebu flexibility s ohledem na přechodnou fázi provozu EDC. Mějte na paměti, že se spuštěním plného provozu EDC (od 1. 7. 2026) se podmínky pro sdílení elektřiny, akumulaci i sdružování flexibility významně zlepšují, a otevře se tak nová paleta možností, jak s komunitní energetikou pracovat.

Z jakých zdrojů chcete sdílet a jaké chystáte do budoucna?

Sdílení elektřiny se vyhodnocuje téměř v reálném čase – v patnáctiminutových intervalech. Proto může být rizikové stavět energetickou komunitu pouze s jedním typem zdroje.

Pokud se rozhodnete založit skupinu sdílení, kde všichni výrobci provozují pouze FVE, buďte připraveni, že nejvíce elektřiny vyrobí v létě a v časech, kdy svítí slunce a kdy je pro odběratele zároveň nejlevnější elektřina na spotovém trhu. Pokud nemáte různorodou výrobu, o to více budete muset přizpůsobit svou spotřebu – přesunout ji do doby, kdy FVE vyrábějí elektřinu (podrobněji níže).

Pokud plánujete větší skupinu sdílení, zvažte zapojení několika různorodých zdrojů, například kombinaci fotovoltaických a větrných elektráren, zapojení bioplynových stanic, vodních elektráren nebo spalování biomasy. Když zkombinujete různé zdroje, můžete motivovat také členy s FVE k účasti ve skupině i v roli odběratele, jelikož budou moci odebírat sdílenou elektřinu v časech, kdy jim vlastní FVE elektřinu nevyrábí.

Přebytek elektřiny z FVE můžete řešit také pořízením bateriového úložiště a nabíjením elektromobilů.

S kým můžete elektřinu sdílet?

Usilujte o to, aby byla výroba a spotřeba ve společenství co nejvíce v rovnováze a soudobosti. Podle toho, kdy očekáváte největší přebytek vyrobené elektřiny, kterou bude potřeba sdí-

let, vybírejte vhodné odběratele. Obecně platí, že je dobré mít spotřebitelskou základnu co nejrozmanitější.

Odpovězte si na následující otázky...

Kdo má nejvyšší spotřebu elektřiny přes den?	Kdo odebírá nejvíce elektřiny pouze ve špičkách?	Kdo má konstantní (a vysokou) spotřebu elektřiny po celý den / přes noc?
Kdo má velkou spotřebu elektřiny, ale nemá / nemůže mít vlastní zdroj?	Kdo z potenciálních výrobců má možnost skladovat vyrobenou elektřinu?	Mám k dispozici jiný zdroj než fotovoltaiku?

... a podle toho poskládejte, kdo by měl s kým sdílet.

Ekonomika z pohledu správce skupiny sdílení

Pohled správce sdílení reflektuje pozici energetického společenství nebo správce skupiny sdílení u aktivního zákazníka. V podstatě se jedná o roli prostředníka mezi výrobcí, spotřebiteli a EDC.

Správce, například spolek či družstvo, spravuje členskou základnu, vede účetnictví a administraci, zřizuje přístup do EDC, nastavení alokačních klíčů či zapojuje nové členy do sdílení. Takovou úlohu může vykonávat energetický koordinátor společenství, energetický manažer města, správce SVJ či kdo-

koliv další, kdo na sebe vezme odpovědnost společenství či aktivního zákazníka provozovat.

Zejména u energetických společenství, kde bude administrace poměrně náročná, vzniknou ekonomické modely, kde si daný správce za tuto práci účtuje přiměřenou marži z množství sdílené elektřiny, aby pokryl nezbytné náklady spojené s provozem. Čím větší společenství nebo skupina sdílení bude, tím vyšší provozní náklady na správu budou vznikat.

Jak nastavit provozní model?

Při nastavení provozního modelu a systému alokace (rozdělení) elektřiny ve skupině sdílení je třeba vzít v potaz především tzv. hierarchii samospotřeby, sdílení elektřiny a přetoků, která platí pro výrobce elektřiny, typicky pro vlastníky FVE. Díky samospotřebě a sdílení elektřiny mohou lidé ušetřit za cenu elektřiny, kterou by jinak odebírali od svého obchodníka.

- V případě elektřiny spotřebované přímo v objektu výrobce ušetří 100 % ceny elektřiny.
- Při sdílení ušetří za cenu silové elektřiny, ale bude muset zaplatit za regulovanou složku.
- Nejméně výhodné je potom prodávat přebytky elektřiny obchodníkovi za výkupní ceny.

To znamená, že skupiny sdílení budou optimalizovat svoje vnitřní toky elektřiny takto:

Odpovězte si proto na otázky:

Kolik MWh ročně zdroje ve skupině sdílení vyrobí?	Kolik z nich jsme schopni v reálném čase spotřebovat v místě (bez přetoku)?	Kolik z nich jsme schopni spotřebovat v rámci sdílení elektřiny?	Jaké vzniknou přetoky do sítě?
--	--	---	---------------------------------------

Jak dosáhnout optimálního sdílení elektřiny?

Usilujte o maximální překryv výroby a spotřeby v reálném čase. Data o sdílení elektřiny se vyhodnocují v EDC v patnáctiminutových intervalech – musíte tedy elektřinu spotřebovávat ve stejné čtvrt hodině, kdy ji vyrábíte. K nastavení alokačních klíčů a priorit výroben potřebujete znát diagramy spotřeby a výroby svých členů. Ty nejpřesněji získáte z dat z průběhových elektroměrů přes EDC. Podle nich nastavíte skupiny sdílení.

Přizpůsobte alokaci elektřiny zdrojové základně. Pokud bude vaše skupina sdílení obsahovat různorodé zdroje (kromě FVE také třeba větrné elektrárny), využijte toho, že se zdroje v čase mezi sebou doplňují.

Snažte se dosáhnout co nejmenšího množství přetoků. Zejména u FVE jsou přetoky nevýhodné, protože vznikají zpravidla v době, kdy jsou ceny elektřiny na trhu nejnižší, někdy i záporné. Jejich prodej proto není ekonomicky výhodný.

Začněte od spotřeby. Diagram výroby například u FVE zapojených do sdílení zjistíte snadno. Důležitá je právě ta spotřební část. Doporučujeme proto nejprve nějakou dobu sledovat u zájemců o zapojení do skupiny sdílení jejich průběh spotřeby. Data získáte z průběhových elektroměrů přes EDC. Jakmile získáte jasnou představu o tom, jak v dané skupině sdílení bude vypadat spotřeba, bude pro vás snazší dimenzovat alokační klíče a spárovat příslušné výroby s odběrateli. Instalace průběhového měření zdarma je podmíněna zapojením do skupiny sdílení, a budou tedy nastávat situace, kdy se spotřeba bude muset odhadnout podle obecného „typového diagramu dodávek“, který je dostupný v systému OTE (bit.ly/ote-tdd).

Testujte. Alokační klíče a priority výroben můžete v EDC měnit s účinností k prvnímu dni následujícího kalendářního měsíce, nejpozději však 10 kalendářních dní před koncem měsíce. Můžete proto otestovat různé varianty a přizpůsobovat se různým ročním obdobím. Důležité pro úspěch projektů bude alokaci pravidelně vyhodnocovat a upravovat tak, aby se co nejvíce sdílené elektřiny spotřebovalo ve skupině sdílení.

První zkušenosti se sdílením elektřiny budou mít aktivní zákazníci a energetická společenství, jejichž členové již disponují svými obnovitelnými zdroji (zpravidla FVE) a nyní hledají jejich efektivnější využití. Rozvoj společenství, která budou od nuly

investovat do budování vlastních zdrojů, očekáváme později. Při posuzování ekonomiky projektů sdílení elektřiny je třeba tyto dva případy rozlišovat.

Sdílení elektřiny s využitím existujících výroben

Z pohledu ekonomiky provozu skupiny sdílení je váš cíl relativně jednoduchý, a to aby se příjmy (případně úspory) ze sdílení elektřiny minimálně vyrovnaly provozním nákladům. Nyní si

ukážeme, jaké náklady při sdílení elektřiny vstupují do hry a jakým způsobem je můžete snížit, aby se vám sdílení co nejvíce vyplatilo.

Vstupní náklady pro sdílení elektřiny (CAPEX)

Náklad	Možnost snížení nákladů
Založení energetického společenství jako právnícké osoby (právní jednání)	Pro založení spolku lze využít <u>Zakladač 2.0 – Chytrý nástroj k založení spolku od Frank Bold</u> (bit.ly/zakladac) a dokumenty pouze upravit na míru energetickému společenství, případně se můžete obrátit na <u>Frank Bold Advokáty</u> (bit.ly/fba-energetika). V případě sdílení ve skupině aktivního zákazníka tento náklad nevznikne.
Registrace u ERÚ (bit.ly/eru-registrace)	Za registraci zaplatíte poplatek 2 000 Kč. Povinnost registrace se týká jen energetických společenství. Aktivní zákazníci se registrovat u ERÚ nemusí.
Nastavení systému sdílení elektřiny – alokačního klíče a prioritizace výroben	Čím větší bude skupina sdílení, tím vyšší odbornost bude pro efektivní nastavení potřeba. Naopak u sdílení v menších skupinách mohou účastníci zkusit nastavit a optimalizovat alokační klíč sami po zvážení průběhu výroby a spotřeby u jednotlivých účastníků sdílení.
Uzavření smlouvy o sdílení	Při bezplatném sdílení elektřiny nebo sdílení mezi vlastními odběrnými místy ve skupině aktivního zákazníka bude smlouva jednodušší a v případech sdílení elektřiny s blízkými osobami nemusí být vůbec nutná. Zejména u úplatného sdílení velmi doporučujeme veškerá práva a povinnosti výslovně ošetřit alespoň s klíčovými členy zajišťujícími velký odběr či výrobu ve skupině sdílení. Alternativně lze upravit práva a povinnosti přímo ve stanovách společenství.
Vytvoření zázemí skupiny sdílení	V případě rozsáhlejších projektů bude na jejich startu nutné například najmout zaměstnance, zajistit jim pracovní vybavení a technické a administrativní zázemí. U společenství a aktivních zákazníků, kteří nebudou mít vlastní zaměstnance, tento náklad pravděpodobně nevznikne. U obcí a podniků, které již mají vlastní energetické manažery, tento náklad také nevznikne.
Registrace u EDC (www.edc-cr.cz)	Registrovat u EDC se musí jak energetická společenství, tak aktivní zákazníci. Proces není zpoplatněn.
Náklady na technickou úpravu elektroměrového rozvaděče pro instalaci průběhového měření	Dosáhnout snížení nákladů je v tomto případě náročné. Cena bude záležet na množství nutných technických úprav. Doporučujeme vždy zkontrolovat aktuální znění přípojovacích podmínek vaší distribuční společnosti.

Provozní náklady při sdílení elektřiny (OPEX)

Náklad	Možnost snížení nákladů
Organizace skupiny sdílení (personální náklady), komunikace s účastníky, nábor členů, komunikace s EDC	U menších uzavřených skupin sdílení a aktivních zákazníků tento náklad nemusí vzniknout. U středních energetických společenství je možné zaměstnance sdílet, a náklady tak optimalizovat. U energetických společenství propojených s obcí či místní akční skupinou lze uvažovat o zapojení energetického koordinátora MAS nebo obce, a tím náklady snížit.
Software pro energetický management a nakládání s daty o výrobě a spotřebě	Na trhu se objevuje řada firem, které poskytují energetickým komunitám služby a vlastní software pro kompletní správu energetických společenství. Nechte si zpracovat nezávaznou nabídku od více firem a rozhodněte se, která nejlépe odpovídá vašim potřebám.
Fakturace plateb za elektřinu členům a platby za sdílenou elektřinu výrobcům	Skupiny sdílení budou často tuto činnost outsourcovat za pomoci externích dodavatelů. V případě bezplatného sdílení elektřiny tento náklad nevznikne.
Náklady spojené s provozem právnícké osoby	Jedná se o účetní služby, pravidelné členské schůze atd. Tyto činnosti můžete vykonávat sami nebo některé z nich svěřit externímu dodavateli. U aktivních zákazníků tento náklad nevznikne.

Poznámka: Pokud budete sdílet elektřinu z již existujících zdrojů, investice do výroben elektřiny už pro vás tvoří tzv. **utopené náklady**. To znamená, že je můžete při ekonomických úvahách zanedbat, protože už byly vynaloženy.

Příjmy ze správy sdílení elektřiny

Příjem	Detail
Příjem z každé nasdílené MWh elektřiny ve skupině sdílení	V tomto příjmu je zahrnuta marže za správu skupiny sdílení, ale také náklady spojené s provozem softwaru pro správu společnosti či nutné režie.
Členské příspěvky	Členské příspěvky připadají v úvahu pouze u energetického společenství. Jejich výši lze ukotvit přímo ve stanovách. Členský příspěvek nemusí být pro všechny členy nastaven nutně ve stejné výši.
Výnos z prodeje přetoků	Jedná se o výnos z přetoků elektřiny, která se nenasdílí mezi členy skupiny sdílení. Prodej přetoků bude tvořit spíše marginální část příjmu a jeho výše bude velmi záviset na typu zdroje.
Příjem z poskytování podpůrných služeb	Po spuštění plné verze EDC se otevrou nové možnosti příjmu vyplývající ze zapojení akumulace a sdružování flexibility členů energetických společenství.

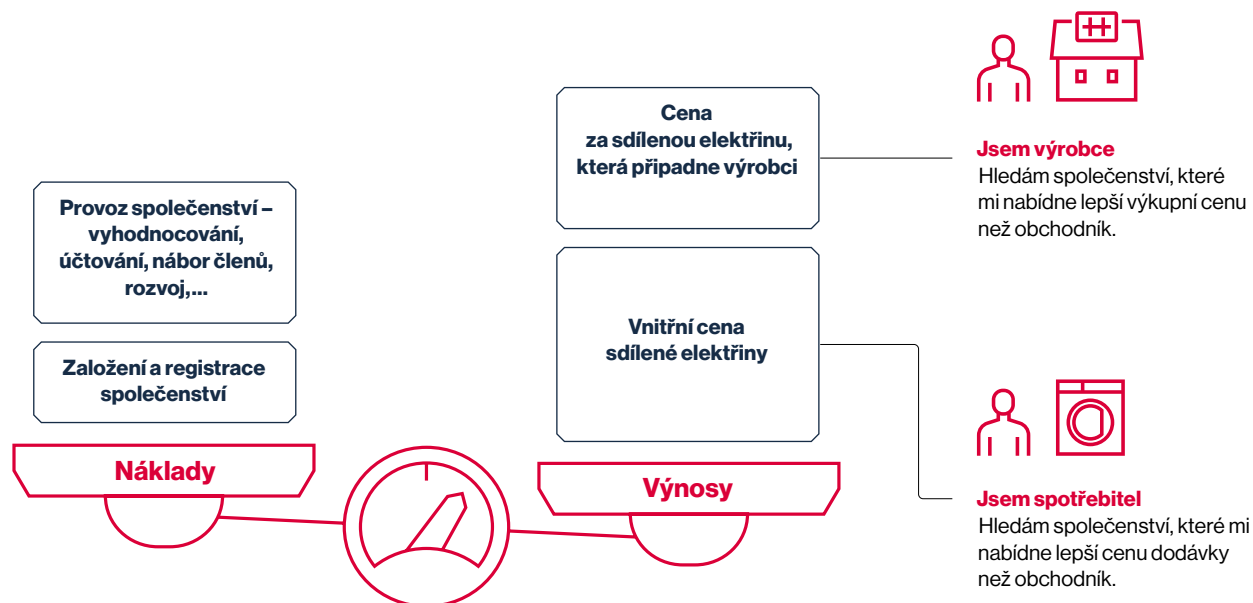
Nezapomeňte, že příjmy zpravidla podléhají dani z příjmů. U fyzických osob jsou příležitostné příjmy do výše 50 000 Kč od daně osvobozeny. Právnícké osoby své příjmy daní zpravidla vždy. Od daně jsou ale osvobozeny například členské příspěvky. Pokud si nejste jisti, doporučujeme poradit se s odborníky.

Aby bylo sdílení elektřiny výhodné pro všechny strany, potřebujete, aby platba za sdílenou elektřinu byla atraktivní pro spotřebitele (nabízela jim úsporu, případně dlouhodobou cenou

vou jistotu) a také pro výrobce (nabízela vyšší či předvídatelný a stabilní výnos než prodej přetoku obchodníkovi).

Cena elektřiny nasdílené za úplatu navíc musí pokrýt náklady spojené s organizací skupiny sdílení. Společenství nemá být založeno za účelem tvorby zisku, ale případné finanční výnosy může investovat do svého dalšího rozvoje či pořízení nových zdrojů elektřiny.

Posouzení nákladů a výnosů sdílení elektřiny

Jak přesně bude tato cena sdílené elektřiny mezi členy skupiny sdílení nastavena, záleží na jejich vzájemné domluvě. Doporučujeme za tímto účelem uzavřít smlouvu o sdílení elektřiny. S její přípravou vám [pomohou Frank Bold Advokáti](https://bit.ly/fba-energy) (bit.ly/fba-energy).

Jak nastavit vnitřní cenu elektřiny?

Základní úvaha při vypočítávání vnitřní ceny elektřiny ve společenství by měla vycházet z vyčíslení provozních nákladů. Tuto částku pak musí společenství pokrýt skrze své příjmy. Pokud bude hlavní příjmovou složku představovat poplatek společenství za služby sdílení elektřiny (X Kč/MWh), pak **základním ukazatelem ekonomické udržitelnosti projektu** bude minimální **množství elektřiny, které musí být** ve společenství na měsíční či roční bázi **sdíleno**.

Ekonomická udržitelnost bude u společenství založených pouze na FVE velkou výzvou.

Příklad

Pokud by energetické společenství muselo touto formou pokrýt například 30 000 Kč měsíčně s poplatkem 500 Kč za nasdílenou MWh silové elektřiny, musel by měsíční objem sdílené elektřiny dosáhnout 60 MWh. Průměrná spotřeba elektřiny v rodinném domě je cca 0,3 MWh za měsíc, v bytě zhruba 0,2 MWh.

Doporučujeme proto **kombinovat** poplatek za sdílenou elektřinu (za MWh) **s fixním poplatkem za účast ve skupině sdílení** (za EAN). Tato kombinace umožní, aby společenství pokrylo své provozní náklady i v obdobích, kdy se bude sdílet méně elektřiny, ale zároveň dojde ke spravedlivějšímu rozložení plateb mezi účastníky podle spotřeby sdílené elektřiny.

Cena za nasdílenou elektřinu nemusí být pro všechny účastníky skupiny sdílení stejná. Lze pracovat s **dynamickým určováním cen**, založených například na spotové ceně elektřiny. V tomto případě část odběratelů bude za nasdílenou elektřinu platit méně nebo nebude platit vůbec. Stejně tak lze z pohledu organizátora skupiny sdílení pracovat s dynamickými cenami i na straně výrobců.

Je také možné, že budete elektřinu sdílet **bezplatně**, například mezi blízkými osobami. V takovém případě lze náklady na provoz skupiny sdílení výrazně omezit (není třeba pravidelně

vyhodnocovat a fakturovat sdílení), zejména u aktivních zákazníků, kteří nemusejí kvůli sdílení zakládat právnickou osobu.

Jaké další zdroje příjmů můžete využít?

Doplňkové služby

S ohledem na výzvy spojené s ekonomickým modelem založeným pouze na příjmu z množství sdílené elektřiny je zajímavé zvážit i vytvoření alternativních příjmů z doplňkových služeb: např. konzultační činnost, zajišťování služeb revizního technika pro zapojené výrobce s FVE či provozování veřejné nabíjecí stanice pro elektromobily, telefony a jízdní kola.

Inspirací jsou v tomto ohledu místní akční skupiny (MAS) a jimi založené ENERKOMy. Národní síť Místních akčních skupin České republiky (NS MAS) buduje mezi svými členy vyškolené energetické koordinátory MAS, kteří v území pomáhají místním obcím s komplexním řešením energetiky. Od základů energetického managementu či úsporných opatření přes

technické konzultace, dotační poradenství, výstavbu zdrojů až po místní energetické koncepce.

Lokální energetická transformace vyžaduje přístup zahrnující celou škálu opatření mimo rámec sdílení elektřiny a komunitní energetiky. Zavedením doplňkových služeb může samotné společenství nejen získat další příjem na pokrytí provozu, ale také nové členy.

Dotační podpora

Dotace z Národního programu Životní prostředí během roku 2024 podpořila založení 55 pilotních projektů energetických společenství. Pokud by se výzva v dalších letech opakovala, je

to příležitost, jak snížit vstupní náklady při založení energetického společenství. Pilotní projekty navíc vytvoří know-how, na kterém mohou stavět i další zájemci o komunitní energetiku: technické a ekonomické studie proveditelnosti, právní dokumenty a dobrou praxi při zapojování místních občanů a firem. Díky tomu mohou klesnout zejména vstupní náklady pro nově vznikající společenství.

Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP) chystá také dotační program KOMUNERG z Modernizačního fondu (bit.ly/mod-fond), který by měl podpořit investice v energetických společenstvích, např.:

- instalace systému aktivního hospodaření s energií (včetně měření a regulace),
- systémy akumulace elektrické a tepelné energie,
- využívání odpadního tepla,
- optimalizace konečné spotřeby energie,
- využívání komunitních bioplynových stanic,
- využívání komunitních výtopen a tepláren využívajících OZE,
- využívání komunitních elektráren využívajících nepalivové OZE,
- využívání komunitních dobíjecích stanic,
- podpora rozvoje energetických komunit.

V současnosti není dostupná konečná podoba programu, doporučujeme proto sledovat stránky SFŽP. Vypsání prvních výzev se plánuje na první polovinu roku 2025.

Provoz komunitního zdroje – model společného investování

V západní Evropě je komunitní energetika také užitečným nástrojem pro financování nových projektů obnovitelných zdrojů energie. Ekonomické modely těchto projektů často nejsou založeny na sdílení elektřiny, ale na crowdfundingu nebo kolektivním investování do společných zdrojů, které pak společenství provozuje.

Příklad ze zahraničí

Westmill Energy Cooperative, Velká Británie

Energetické družstvo Westmill (www.westmillwind.coop) vybudovalo již v roce 2008 první 100% komunitně vlastněný větrný park na jihu Anglie. Dlouhodobým cílem pro členy družstva je nakupovat co nejvíc elektřiny vygenerované společně vlastněnými zdroji. Členové mohou do družstva investovat 250–20 000 eur, a získat tak v družstvu majetkový podíl. Investice se jim pak vrací formou úroků. Družstvo takto sdružuje 2 260 členů, kteří mají podíl na pěti větrných turbínách s roční výrobou 10,2 GWh. Družstvo mimo jiné prodává elektřinu dodavatelům energií formou dlouhodobých kontraktů.

Pokud byste se rozhodli vydat cestou společné investice do komunitního zdroje, zvažte tyto faktory:

Vysoké investiční náklady. Financovat projekt pouze z příspěvků členů může být obtížné. Prostředky můžete získat ale i ze spolupráce s externím investorem nebo bankou, kteří však budou vyžadovat záruky úspěšnosti projektu. Energetická společenství tak budou muset získat jejich důvěru. Investiční náklady lze částečně pokrýt z dotačních programů, jako je RES+ v rámci Modernizačního fondu.

Sdílení elektřiny může být také jedním z modelů spolupráce developera, obce a občanů při rozvoji větrných elektráren. Podrobněji si o tomto tématu můžete přečíst v publikaci, kterou jsme připravili spolu s experty v Unii komunitní energetiky: [Jak se připravit na sdílení elektřiny z větrných elektráren \(bit.ly/vetrne-ele\)](http://bit.ly/vetrne-ele).

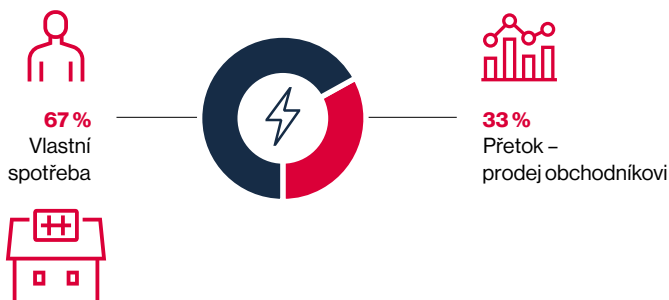
Ekonomika z pohledu výrobce: usilujete o zajištění odběru

Pokud jste výrobce elektřiny, budete se rozhodovat, zda se vám vyplatí zúčastnit se sdílení, nebo elektřinu prodávat obchodníkovi za výkupní ceny. Zajímá vás bude hlavně cena, kterou vám budou účastníci sdílení, resp. energetické spo-

lečenství, ochotni za sdílenou elektřinu nabídnout. Cenu za sdílenou elektřinu pak porovnáte s výkupní cenou, kterou vám nabídne obchodník.

Příklad rodinného domu s FVE

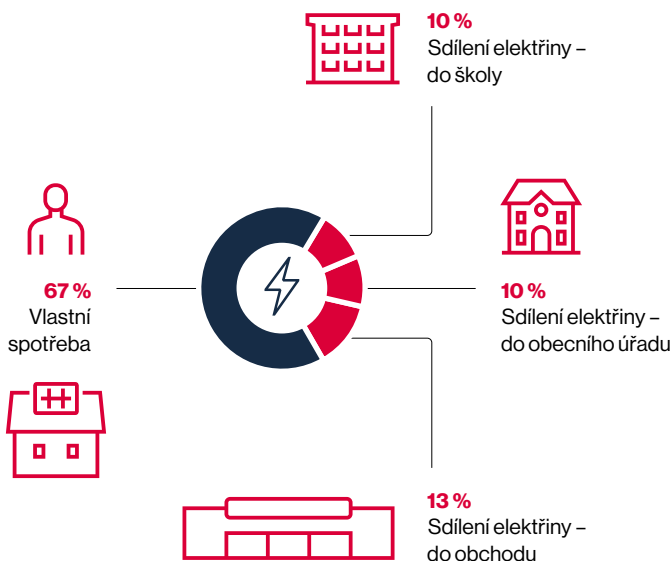
Doposud jste se pravděpodobně snažili mít co nejvyšší vlastní spotřebu elektřiny přímo v domě. I tak vám ale zbývá přetok, který prodáváte obchodníkovi za smlouvanou cenu. Ta může být buď fixovaná, nebo se odvíjí od ceny na spotovém trhu. V každém případě pravděpodobně výnosy z prodeje přetoků nejsou příliš vysoké. Budete se proto snažit najít skupinu sdílení, která by mohla vaše přetoky v daném čase využít.

Přetoky v domácnosti s fotovoltaikou pravděpodobně vznikají především ve všední dny během dne, kdy jsou členové vaší domácnosti mimo domov – v práci nebo ve škole. Vaším cílem proto bude najít vhodnou skupinu sdílení, jejíž členové budou mít spotřebu elektřiny právě v této době – například podniky nebo veřejné budovy.

Aby se vám sdílení vyplatilo, z pohledu výrobce budete usilovat o to, abyste od skupiny sdílení získali lepší výkupní cenu než od obchodníka.

Je také možné, že se rozhodnete sdílet elektřinu bezplatně, například blízké osobě nebo sociálně znevýhodněným lidem. Přebytky elektřiny z FVE se vyplatí sdílet zejména osobám, které jsou přes den v domácnosti (starší lidé, rodiče s dětmi) a vaši elektřinu by mohly v daném čase využít.

Efektivnějšího sdílení elektřiny dosáhnete těmito způsoby:

- Pořízením bateriového úložiště přímo v odběrném místě s výrobnou. V případě využití úložiště ke sdílení elektřiny pak baterii umístíte k místu s velkou výrobou nebo spotřebou. Vzhledem k tomu, že i při sdílení z volně stojících baterií musíte platit distribuční poplatek, vaším cílem by mělo být si při výrobě baterií ze zdroje nabít, ale nevybíjet ji pro účely sdílení – za distribuci byste zaplatili dvakrát.
- Energetickým managementem. Optimalizace spotřeby (případně i nabíjení a vybití baterií a elektromobilů) ve skupině sdílení podle aktuální výroby.
- Správným nastavením alokačního klíče a priority výroben. Nastavení těchto parametrů sdílení při registraci v EDC významně ovlivní, zda se vám podaří nasdílet ve skupině sdílení veškerou elektřinu, nebo zda vedle sdílení vznikne i přetok.

Ekonomika z pohledu zákazníka: hledáte levnější elektřinu

Zvažujete, zda začít odebírat elektřinu od jiného aktivního zákazníka nebo ze společnosti? Vaše úvaha bude poměrně jednoduchá. Pokud vezmeme v úvahu pouze ekonomický pohled, budete chtít především získávat sdílenou elektřinu za co nejnižší cenu – nižší než tu, za kterou vám dodává obchodník.

Čím více elektřiny získáte díky sdílení (za nižší cenu), tím víc ušetříte na silové ceně elektřiny od obchodníka. Motivace k zapojení do komunity však nemusí být primárně ekonomická. Energetická společenství jsou založena na výrobě z místních obnovitelných zdrojů. Pokud tedy bude vaší motivací kromě dodávky od obchodníka dostávat i místně vyrobenou obnovitelnou elektřinu za podobné sazby, a podpořit tak místní aktéry ve snaze o rozvoj území, nemusíte se nutně zaměřovat na výši slevy za sdílenou elektřinu.

Výhodou sdílení elektřiny může být také přístup k elektřině z obnovitelných zdrojů – záruky původu elektřiny jsou atraktivní zejména pro podniky, které se snaží snižovat svoji uhlíkovou stopu. Prodej záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů, které výrobce získá od OTE*, si můžete sjednat ve smlouvě o sdílení elektřiny.

Sdílení elektřiny vs. dodávka od obchodníka

Sdílení a dodávka elektřiny jsou dvě různé činnosti na energetickém trhu.

Dodávku elektřiny může zajišťovat pouze licencovaný obchodník nebo výrobce elektřiny, který přitom zároveň odpovídá za odchylku v odběrném místě zákazníka.

Sdílení elektřiny je forma samospotřeby, kdy může výrobce elektřiny nebo zákazník** přenést právo spotřebovat jím vyrobenou elektřinu na jiného zákazníka. EDC vyhodnocuje, kolik elektřiny vám bylo sdíleno, a zbytek vaší spotřeby pokryje standardní dodávka od vašeho dodavatele.

* <https://www.ote-cr.cz/cs/zaruky-puvodu-a-povolenky/zaruky-puvodu/zakladni-informace> (bit.ly/zaruky-ote)

** Výrobcem je podle zákona jen držitel licence na výrobu elektřiny s výrobnou nad 50 kW, zatímco zákazníkem je kdokoliv provozující nepodnikatelsky výrobu do 50 kW. Připravovaná novela energetického zákona lex OZE 3 tento limit v určitých případech zvýší na 100 kW.

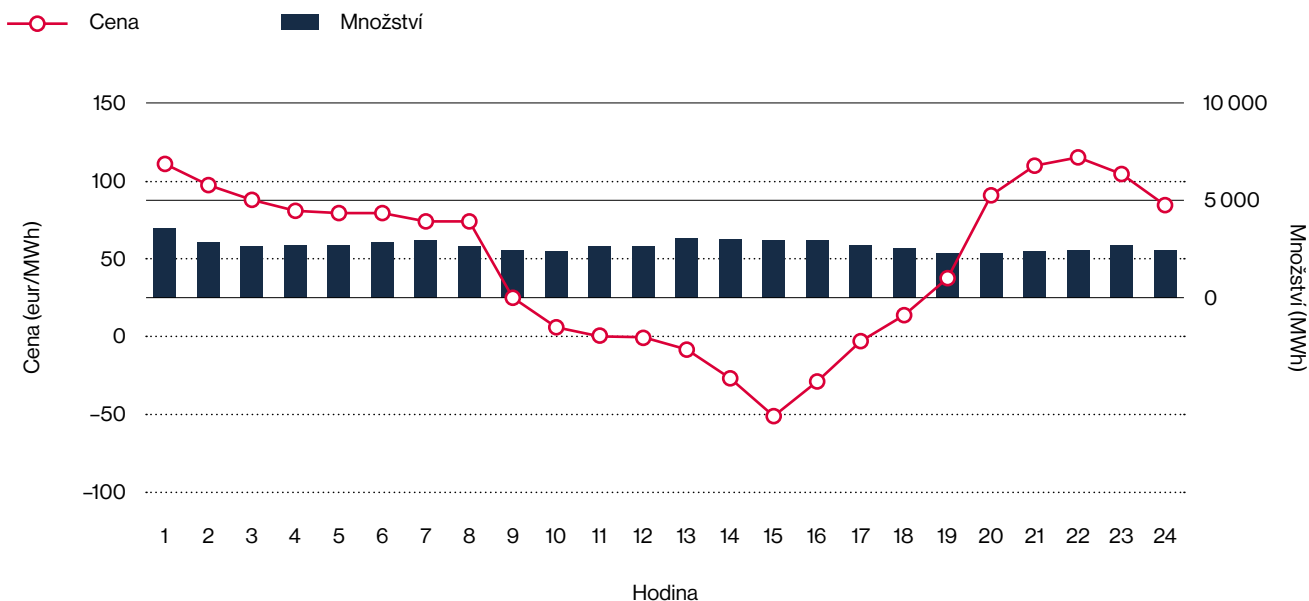
Obchodovat na spotu, nebo fixovat cenu?

S rozvojem obnovitelných zdrojů a zejména výroby elektřiny ze solárních elektráren dochází k velkým rozdílům v ceně elektřiny během dne. Cena je zpravidla vyšší v době, kdy solární

elektrárny nevyrobějí a zároveň je vysoká spotřeba elektřiny v domácnostech (ráno a večer). Naopak v době, kdy hodně svítí slunce, klesají ceny k nule i do minusu.

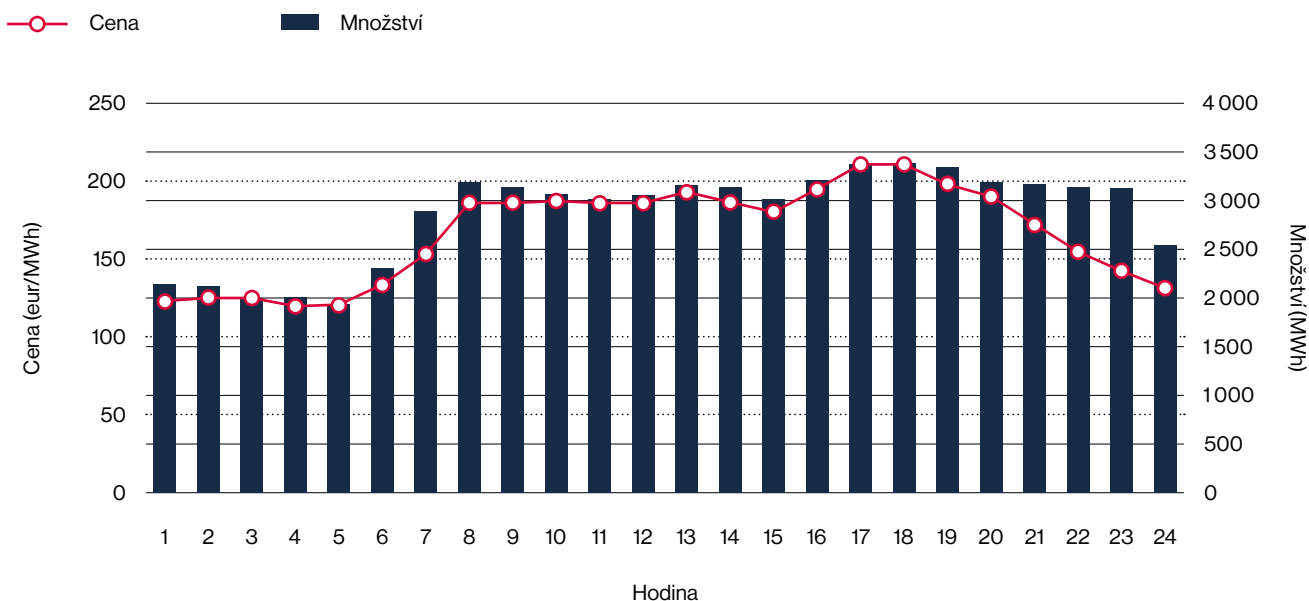
Červencový den

Výsledky denního trhu ČR (28. 7. 2024)

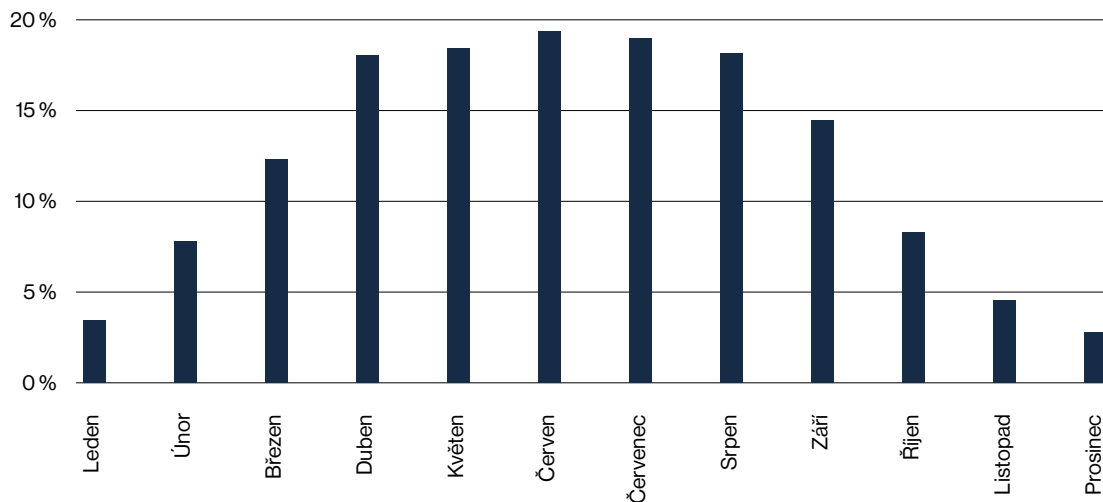
Prosincový den

Výsledky denního trhu ČR (3. 12. 2024)

Zdroj: ote-cr.cz (bit.ly/denni-trh)

Průměrný koeficient využití solárních elektráren v letech 2015–2020

Zdroj: Fakta o klimatu, Infografika Potenciál solární energie v ČR: střechy a fasády (bit.ly/fok-solar)

Pro koho je obchodování na spotu?

Zákazníci, kteří mají nainstalované průběhové měření elektřiny, si mohou s obchodníkem sjednat tzv. spotové ceny, které odrážejí tržní cenu elektřiny v době, kdy ji zákazník spotřebovává. Odběratelé mohou na tomto systému vydělat, pokud dokážou přizpůsobit svoji spotřebu aktuální nabídce elektřiny.

Zároveň je ale spotový trh rizikovější – oproti dlouhodobě fixovaným cenám představuje vyšší nejistotu, vyžaduje aktivní pozornost a do určité míry i nutnost přizpůsobit spotovými cenám své energetické chování. Pro domácnosti, které nemají baterii, elektromobil nebo jinou možnost, jak flexibilně upravovat svoji spotřebu, může být fixovaná cena přívětivější. Stejně tak podniky, jejichž náklady na výrobu do velké míry závisí na ceně elektřiny, nebudou chtít riskovat její výkyvy na spotovém trhu.

Může se sdílená elektřina vyplatit oproti spotovým cenám?

Když posuzujeme ekonomiku projektů sdílení elektřiny, musíme pamatovat na to, že pro sdílenou elektřinu bude velmi obtížné, aby konkurovala spotovým cenám, obzvláště v době, kdy je nejvyšší výroba ze solárních elektráren.

Sdílená elektřina však může konkurovat spotovým cenám například v případě, že by ji vyráběl jiný zdroj – větrná elektrárna nebo bioplynová stanice, které vyrábí i v časech, kdy nesvítí slunce. Naopak sdílená elektřina pouze z fotovoltaik může být dobrou alternativou či doplňkem pro dlouhodobě fixované ceny pro hlavní část spotřeby daného odběrného místa, které poskytují stabilitu a záruky proti výkyvům trhu.

Vychází to! Co dál?

Ověřili jste si, že projekt je ekonomicky životaschopný, a chcete se do něj pustit? Výborně!

Spolu s experty v Unii komunitní energetiky jsme připravili několik návodů.

- Doporučujeme začít s manuálem [Jak začít sdílet elektřinu](https://bit.ly/zacit-sdilet) (bit.ly/zacit-sdilet).
- Rychlé informace a návod postupu v případě aktivního zákazníka vám [poskytne jednoduchý checklist](https://bit.ly/aktivni-zak) (bit.ly/aktivni-zak).
- Pro zájemce o větrnou energetiku máme příručku [Jak se připravit na sdílení elektřiny z větrných elektráren](https://bit.ly/vetrne-ele) (bit.ly/vetrne-ele).
- Pro zájemce o výstavbu fotovoltaiky a sdílení elektřiny z řad obcí doporučujeme interaktivního průvodce energetikou pro obce [Energie pro města](https://bit.ly/pro-mesta) (bit.ly/pro-mesta).

Zajistěte si dlouhodobé sdílení levné zelené elektřiny nebo získejte zájemce o elektřinu z vašeho obnovitelného zdroje. Více informací na www.energieodvyrobce.cz.

Informace o sdílení elektřiny pravidelně aktualizuje Unie komunitní energetiky na svých webových stránkách www.uken.cz.

Komunitní energetika může fungovat i v teplárenství.

Principy a vstupní podmínky fungování komunitní energetiky v sektoru teplárenství v České republice jsou však diametrálně odlišné od sektoru elektroenergetiky. Přesto tato cesta nemusí být pro energetická společenství uzavřena. K tématu teplárenství jsme vydali publikaci [Lokální obnovitelné teplo jako budoucnost teplárenství](https://bit.ly/obnovitelne-teplo) (bit.ly/obnovitelne-teplo).

Poděkování za konzultace a vstupy:

Jiří Beranovský, EkoWATT

Lukáš Janota, EnerCo Solutions

Pavel Mačák, Teplo Zlín

Ivan Mikoláš, Středisko společných činností AV ČR

Petr Chroust, MAS Opavsko

Jaroslav Šída, Martin Kočí, Jablonecká energetická

Vladimír Lamper, MAS Pobeskydí

Martin Krupa, ECM System Solutions

Daniel Ullmann, Energetická Brumovice

Andrea Kubernátová, ENERKOM Plzeňsko

Michael Šturm, Jan Kvapil, Družstvo Energie

Anna Francová, Frank Bold Advokáti

Aleš Krč, CEJIZA

Jan Šrytr, Frank Bold Energy

frank bold
advokáti

frank bold
energy

frank bold

Autoři: Jan Bakule, Eliška Beranová, David Blažek, Laura Otýpková

Redakce: Anna Michalčáková

Korektura: Lucie Pokorná

Grafika a sazba: Vojtěch Lunga

2025 © Frank Bold Society

